

Vakar EP nariai paragino Europos Komisiją iki kadencijos pabaigos 2024 metais pateikti pasiūlymą riboti galimybes įsigyti ES valstybių pasus ir leidimus gyventi mainais į investicijas (595 už, 12 prieš, 94 susilaikė). Parlamentas pabrėžia, kad schemas, pagal kurias trečiųjų šalių piliečiai gauna pilietybę mainais už pinigų sumą, pakerta ES pilietybės esmę. Parlamentas šią Maltoje, Bulgarijoje ir Kipre egzistuojančią praktiką vadina pasipelnymu, nes valstybės pardavinėja tai, kas niekada neturėjo tapti preke ir reikalauja palaipsniui atsisakyti šių schemų dėl jų keliamos rizikos.

Leidimai gyventi mainais į investicijas kelia mažiau rizikos, tačiau Parlamentas prašo nustatyti ES taisykles, kurios užkirstų kelią pinigų plovimui, korupcijai ir mokesčių slėpimui. Siūloma išsamiai tikrinti pareiškėjų šeimų narius ir lėšų šaltinius, naudojantis ES duomenų bazėmis ir trečiųjų šalių informacija. Be to, EP ragina nustatyti minimalius pareiškėjų buvimo ir aktyvios veiklos šalyje, investicijų kokybės, pridėtinės vertės ir indėlio į ekonomiką reikalavimus.

EP nariai apgailestauja, kad išduodant vizas ir leidimus gyventi ES šalyje trūksta išsamių patikrų. Europarlamentarai prašo drausti teikti po kelias paraiškas vizoms ar leidimams gyventi skirtingose ES valstybėse. Jie pabrėžia, kad vizų ir leidimų gyventi išdavimo komerciniai tarpininkai yra neskaidrūs ir neatskaitingi bei ragina uždrausti tarpininkavimą ir nustatyti griežtas privalomas taisykles.

EP sveikina kai kurių ES valstybių išipareigojimą apriboti pilietybės suteikimą Rusijos piliečiams, susijusiems su Rusijos valdžia, ir ragina nedelsiant stabdyti ES pilietybės ir leidimų gyventi išdavimą visiems pareiškėjams iš Rusijos bei peržiūrėti visas paraiškas, kurias Rusijos piliečiai pateikė per keletą pastarųjų metų ir kurioms buvo pritarta. Tuo siekiama, kad pilietybė ir teisė gyventi nebūtų palikta nė vienam Rusijos piliečiui, turinčiam finansinių, verslo ar kitų ryšių su Putino režimu. Kartu europarlamentarai ragina Europos Komisiją uždrausti leidimus gyventi Rusijos piliečiams, kuriems taikomos ES sankcijos.

„Šios schemas tėra galinės durys į ES, pro kurias patenka įtartini asmenys, negalintys to padaryti dienos šviesoje. Pats laikas šias duris uždaryti, kad Rusijos oligarchai ir kiti nešvarių pinigų turintys asmenys liktų už jų. Valstybių narių vyriausybės atsisako spręsti šią problemą, teigdamos, kad tai ne ES kompetencija. Tačiau dėl dabartinių įvykių jos šio klausimo išvengti nebegali“, – sakė EP pranešėja Sophia in 't Veld (Atnaujinkime Europą, Nyderlandai).

Bulgarija, Kipras, Estija, Graikija, Airija, Italija, Latvija, Liuksemburgas, Malta, Nyderlandai, Portugalija ir Ispanija šiuo metu taiko leidimo gyventi schemas, pagal kurias minimalių investicijų suma siekia nuo 60 tūkst. eurų Latvijoje iki 1,25 mln. eurų Nyderlanduose.

Pilietybės įsigijimo schemas egzistuoja Maltoje, Bulgarijoje ir Kipre. 2011–2019 m. Europos Sąjungoje pilietybės ir leidimo gyventi įsigijimo investuojant schemomis pasinaudojo ne mažiau kaip 130 tūkst. asmenų, o šalys gavo daugiau nei 21,8 mlrd. eurų pajamų.

Vasario 25 d., po Rusijos karinės agresijos prieš Ukrainą, Europos Komisijos, Prancūzijos, Vokietijos, Italijos, Jungtinės Karalystės, Kanados ir JAV vadovai įsipareigojo apriboti Rusijos oligarchų galimybes įsigyti „auksinius pasus“.

EP nariams patvirtinus rezoliuciją, Europos Komisija turi parengti teisėkūros pasiūlymą arba pagrįsti savo sprendimą jo nepateikti.

